

Megjelen hetenkint kétszer:
CSÜTÖRTÖKÖN és VASÁRNAP.
 Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Felolvasó szerkesztő a kiadó-tulajdonos:
Bánóczy Ferencz.
 Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsuteza 380. sz. Rudaaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.
 Bélyeg díj: minden beigtatás után külön 30 kr.
 Nyiltér soronkint 12 kr. o. é.

Jelenkorunk.

... midőn legnagyobb
 a küzdés a veszedelem
 Főlemelő karjaival
 a jó Isten ott van jelen.
 Száz Gerő.

Jelen-korunkban oly nagyszerű a haladás, hogy keblünk fájó érzelmét, — melyet a sok mindenféle csapás idézett elő — már már elnémitja éledező örömünk.

A haladás egyaránt észlelhető az anyagi és szellemi téren, mert bár merre tekintünk is, mindenütt felismerhető: a népnevelés, gazdálkodás és művészet előhaladása.

Adja a mindenség ura, hogy ez irányban oly-óriási erőt nyerjen a haladás, amely végkép romba döntse a sötétség eme jelmondatát és hitét: „ha adni akar a jó Isten; ad.” — E mondatot a semmittevés ördöge hirdeté, bódítóul használva fel Istennek szent nevét, hogy a henység undok bűnét terjeszthesse. Jeleseink — kik a multban megakarták ismeretni a sötétség rémeit — áldozatként estek el. Ámde eljött a hajnal; az áldozatok szívére tünteté föl azt! s mi nagyszerűségében gyönyörködve, — leborulunk e fény előtt, mely megtanít: imádni az urat, és követni intését, mely így szól: „Segíts magadon, hogy én is segítslek.”

És e viradattal beláttuk azt is, mily sok erőnket vesztegettük el a meddő politica szélesen kigyózdó utain, hol fáradozásunk jutalmul a forgó szél laza homokkal hinté tele szemekint; — s épen ez emlékeztet bennünket arra, hogy csak a népnevelés, gazdálkodás és művészet kies ösvényének zöld lombozatai között üdülhetünk föl tétlenségünkben.

És ime alig tértünk reá, már is érezzük e háromság mily édes reményt ültetett keblünkbe. — Bizzunk tehát varázsában és tündér országot fog teremteni hazánkban, mert Ceres és a muzsák tanaival aligha nem nagyobbá, szebbé, emelhetjük drága hazánkat, mint ha harcok füstölgő romjai fölött apoteosist óhajtunk.

Ily nézetből alakítanak jeleseink lelki erejükkel egy új uralmat, a gazdálkodás és művészet uralmát, hol az önzetlenek, keblök gyémánt fényével — s nem szalma lánggal világítják be a hazát.

Nagy leendő jobbak, e jelesebbek érdeme, emléköket dícsőrel övedzi majdan körül az utó-nemzedék; mert ki nem reméli, hogy jelenkorunk a történelemben egyike lesz a legnevezetesebb időszakoknak, mint a melyben legnagyobb érdemmel bír a becsülésre méltó.

Századunk elején élő nagy uraink között kevés volt, ki hazánk javával törődött, sőt legtöbben közülök ennek kincsét külföldön a semmittevésnek s a kéjelgésnek áldozták, nemes utódaik azonban — még ugyan csak e században — kezét fogva a közép osztályal, az értelmiséggel előre haladnak a legnagyobb magyar eme jelszavával: Gazdálkodás és művészet fejleszti nagygyá nemzetünket.

Nem eshetünk tehát kétségbe egy szebb és jobb jövő fölött, mert az éber figyelmezőnek

be kell látnia, hogy minden erőnkkel ápolni igyekeztünk azon szépet és magasztost, melynek magvát nagy Széchenyink veté el édes hazánkban, — mely termő gyümölcs nélkül nem maradhat.

Oh ha e magas röptű sas tekintetét birtuk volna követni a multban, mily nagyszerű leendne már eddig jólétben és fényben hazánk! mily sok kincset, időt s életet menthetünk volna meg. —

Azonban a természet bizonyítja, hogy az enyészet ad új erőt; ki tudja nem a sok áldozat könyvére-e az, mi virágzásba hozta nemzetünket.

Örizzük meg e drága virágokat a részvétlenség fagyától, hadd élvezhessük nemes gyümölcseit a népnevelés, gazdálkodás, művészet szent háromságában.

Ungymegyei gazdasági egyesület.*)

A folyó évi január 31-én délelőtti 11-kor tartott közgyűlés jegyzőkönyve.

Jelenvoltak, Horváth Gábor elnöke alatt: Csicsery Antal, Csuha Mihály és Sándor, Fekete Vince, Ibrányi Lajos, Lipcsey, Markos György, Petrovay Ákos, Pongrácz Béla, Gr. Sztáray Béla, Thuránszky Tivadar, B. Vécsey Lajos, Vezzerle Gyula, Dr. Zsiró, stb. stb. s alóli jegyző.

1) Felolvastván az 1864 oct. 13-án tartott közgyűlés határozata, mely szerint az egyesület volt nagyérdemű alelnöke, boldogult Orosz Márton emlékezte jegyzőkönyvileg örökíttessék:

az ezen határozatot tartalmazó jegyzőkönyv egész terjedelmében az egyesület irománytárába letéltetik.

2) Az egyik alelnöki állomás fennebbi szomorú halálózás által üresedésbe jövén

titkos szavazat útján általános szótöbbséggel egyleti másodalelnöknek gr. Sztáray Béla választott meg, ki is helyét a megköszönő beszéd kíséretében — el is foglalta.

3) Az idei versenyszántás s lófuttatás

junius hóban Ungvárt fog megtartatni; az igazgató választmány biztatván meg a közelebbi intézkedésekkel.

4) A répatermelés jelentősége a marhatenyésztés tekintetéből elismertetvén, hogy ez általánosítottassék:

f. évre az egyesület répatermelési versenyét tűz ki, díjazásra 60 frtot (15 ftos részletekben) ajánlván fel. A verseny 100 □ ölon történik s a vállalkozók az elnöknel f. é. május 1-ig jelentkezzenek. — A közönség sajtó útján felhívatik a versenyre.

5) A Felvidék lap az egyesület keletkezése óta hasábjait folytonosan önzéstelenül nyitván meg érdekeink taglalása előtt s jövőben is hő közlönnyül ajánlkozván; midőn

a közgyűlés is az igazgató-választmány elismerő átiratát Bánóczy Ferencz szerkesztő úrhoz, a lapnak Kassára történt áthelyezése alkalmából magáévé tenné; egyúttal f. évre részére tiszteletdíjúl ötven osztr. frtot határoz. Az elnököt pedig utasítja, hogy az egyleti tagokat egyleti eme jeles közlönnyünk hő pártolására szólítsa fel. — Egyleti működéseink közlése azonkívül az országosan elterjedtebb fővárosi lapokban is kívánatos lévén; a szerkesztő felkérte, hogy költségkímélés tekintetéből minden az egyesület érdekében történő közléseit a vele cserepéldányban lévő fővárosi lapokban is eszközöltesse.

6) Az egyleti tagok közül többen, többszöri felzólítottatásuk után is évi illetékeikkel hátrálékban maradván

a hátrálékok behajtásával egy ügyvéd egyleti tag elnökileg meghatalmaztatik.

*) A Pesti Napló, Magyar Sajtó s Gazdasági Lapok t. szerkesztősége ezen jegyzőkönyv egész terjedelmében közlésére tisztelettel felkérte.

7) Az elnök a vidéki bizottmányokat újlag fontos s sokoldalú teendőikre figyelmeztetvén:

ezek mindenekelőtt a megye közgazdászati állapotjait híven előtűntető statisztikai munkálataokra hivatnak fel az alelnökök vezetése alatt; még pedig az 1-ső és 2-ik Petrovay Ákos, a 3. és 4-ik gr. Sztáray Béla elnöke mellett, B. Vécsey Lajos a 4-ikbe megválasztatik. A bizottmányok pedig f. é. május 23-iki közgyűlésre munkálataikat benyújtani felkérte.

8) Elnök kimerítő visszapillantást vetve az egyesület eddigi működésére; a közgyűlés figyelmét egyúttal közgazdászati azon fontosabb kérdések fejtegetésére is felhívja, melyek kiválólag megyénket, de bizonyára az egész felvidéket is érdeklik. Minck folytán a tagok közt felmerült érdekes eszmecsere s gazdasági szükségleteink szakavatott ismertetése után következő közérdeklő határozatok hozattak:

a) a főbb vaspályai s kereskedelmi helyekkel összeköttetésünkre — mint, mely a világpiacszali közvetlen érintkezésünket alapítaná meg — legelőször s legkönnyebben létesíthető közlekedési eszközökül folyóink kínálkoznak. Ezek sorában pedig leginkább a Tisza — mint mely Tokaj, Szolnok, Szegednél közvetlen s legelőször összeköttetésbe hozna virágzó hazai kereskedelmi telepeinkkel, az ország fővárosa s közvetve a külfölddel is — ennek rendes hajózására Csapig sőt fel Naményig a szabad. dunai gőzhajóársulat, az orsz. gazd. egyesület, a nmlgu Helytartótanács s a megyei Hatóság támogatása feliratok útján, melyekben kivételi termelésünk (repcze, gabona, búza, zab, árpa, burgonya, szesz, gyapju, marha, sertés, bor, fa, vas, petroleum, savanyúvíz) kellőleg felvilágosítások, lesz kieszközölendő.

b) jelenben a nyiregyházi vasútállomással s idővel a máramaros-szigethi pályegyik közelebbi (p. o. Kis Várda) állomásával való biztos s legrövidebb személyes közlekedési útvonalunk érdekében, a nmlgu Helytartótanács s a megyei Hatóság felkérendők: hogy elvégre a tiszai csapi vagy záhonyi hidat, — melyhez a szükséges alkatrészek évek óta a romboló időnek kitéve a kincstár nagy kárára jó formán elkorhadnak, — létesíteni s emellett a túl a tiszai záhonyi töltést, — melynek elhanyagolt állapota minden képeztet felülmúl — mielőbb járhatóvá tétetni kegyeskedjenek.

c) Ungvár távirati összeköttetése Kassával, szintén egyike azon eszközöknek, miképen ugy a kormány, mint a gazdaközönség s kereskedelem érdekeit előmozdítják; s ezért létesítése a megyei Hatóság útján a magas kormánytól kérvényezendő.

9) Olvastván a megyei főispán úr ő méltósága felhívása a nmlgu Helytartótanács átirata kíséretében, hogy az egyesület a marhavész elleni intézkedésekben közreműködjék a megyei hatósággal:

az igazgató választmány 1864-ik septemb. 27-ki e tekintetben hozott határozatai helyeseltettek. A közgyűlés azonban e megyékre súlyosodó csapás elhárítása tekintetéből felkérendőnek határozta Főispán úr ő méltóságát, hogy a tisztviselőket a marhavész megállítását célzó intézkedések kerestülvitelében a legszigorúbb erélyre szólítsa fel. Felkérte egyúttal ő méltósága, hogy az egyesület azon meggyőződését is érvényre juttatni sziveskedjék a nmlgu Helytartótanácsnál: miszerint a hazánkban uralkodó eme iszonyú vész általános elharapodásának csakis a helyi s nem a megyei, — mely elvégre egész szigorúságában soha sem készült vihető — elzárolás (a porosz rendszer szerint, t. i. a marhavész helység szigoruan elzáratik; minden marha vészbélyeggel megjellettetik s kiilyen marhat elad vagy vesz, ki avval a zárlatot áthágja szigorú büntetés alá esik) vétetnék országszerte alkalmazásba.

10) Ungymegye főispánja az egyesület e megyében szervezett statisztikai bizottmányokbani részvételle szőlítván fel 1864-ben elnökében, az elnökség pedig e tekintetben a bold. Orosz Márton elhalálózása folytán történt közgyűlés elhatalozása okából nem intézkedhetett:

jövöre a vidéki bizottmányok efféle statisztikai működéseiket az országos gazd. egyesület által megállapított mintázatok szerint, melyeket Markos György val. tag szives közreműködésével a jegyzői hivatalnak

megszerzend, intézzék el; miszerint az egyesület ilyes megének közgazdasági érdekeit kiválólag előmozdító hatósági felhívásoknak mindig eleget tehesen.

11) A hevesmegyei gazd. egyesület átiratában foglalt, a belga bank működéseit felvilágosító figyelmeztetéseket

a közgyűlés köszönettel fogadván, a mennyiben a még itt nem működött bank, a megye területén jövőben földvételeket vagy eladásokat eszközölne, azokat az igazgató választmányának kellő tekintet s figyelembe vételére ajánlja.

12) A nyitrai megyei gazd. egyesület felszólítására, a megyében létező tiszta magyar gulyák megnevezése tárgyában

a jegyző szolgáljon felvilágosításokkal (ilyen gulyákat bírnak a megyében: özv. gróf Sztáray Albertné Zalaeskan, gr. Apponyi György Bezőn, b. Vécsey József Szennán.)

13) A kassai magyar színházi bizottság aláírásai

ivei, a mennyiben Unghegye közönsége maga is állandó színházat szándékozik Unghvárott létesíteni, teljes tisztelettel visszaküldtnek.

14) Markbreiter előfizetési felhívásai Liebig vegytani munkája fordítására

a tagok közt szélesztattak.

15) Egyesületi évdíjas tagul 1865—1867 re t. Vezzerle Gyula ur bejelentett.

Unghvárt, január 31-én 1865.

Jegyzette: **Vezzerle Zsidmond**, egy. jegyző
Hitelesítették:
Horváth Gábor, elnök.
Petrovay Ákos, alelnök.
Ibrányi Lajos, választm. tag.

Körültekintés irodalmunkban.

II.

(Folytatás.)

De szabadjon ezek után kérdenem, mi szállotta meg korunk nagyreményű fiataljait, hogy annyira vágyik feltűnni? Más idők, más körülmények voltak azok, midőn I. Apaffy Mihály Erdély fejedelme még mint 13-, jóval később pedig Kazinczy Ferenczünk mint 16-éves ifjak léptek fel önálló műveikkel. Azonban az a kor és viszonyai már rég elmúltak!

Nem vagyunk elég bölcssek megmagyarázni, hogy mi okon törekszik hazai fiataljaink legnagyobb része erővel költővé lenni? Talán oly bővíben vagyunk már a komoly tudományokkal foglalkozó férfiaknak, hogy számukkal megelégedhetünk? Örülnek, ha nem kellene minden nyomon az ellenkezőt tapasztalunk.

Valóban, ha tekintjük a komoly tudományokat, el kell borzadnunk azon csekély számtól, mely főtartásával foglalkozik. A történelem, nyelvészet, régészet, reál-, jog-, orvostudományok sat. nem másként: csak irgalomból élnek nálunk, az igazi szaktudományos térnek alig-alig van művelője; — pedig mennyivel égetőbb szükségét érezzük ezeknek, mint a szépirodalom káros kinövéseinek. De hogy is akadna művelője például a nyelvészetnek, vagy reáltudományoknak, mikor oly nagy

fáradtságba kerül csak az elemek elsajátítása is; holott verset a nyelvtan szabályai nélkül is lehet írni. Híjjába! a magyarnak veriben van a fáradtságos munkától irtóztatás. Nem csodálkozhatunk tehát, hogy iskolai könyvekkel legnagyobb részben a szomszéd jó németek látnak el bennünket, miket aztán nyelvünkre áttenni már kevesebb fejtörésbe kerül.

Talán nem vétekezünk, ha hazai lapjainkra is háritunk némi hibát? Politikai, s szépirodalmi lapszerkesztőinknek volna feladatuk, tért nyitni irányadó művészeti és tudományos dolgozatokra, hogy ekként a serdülő fiatalság az előtte kedvelt lapokban is találkozhatnék időközönként eszméletűbb cikkekkel, irányadónak a komoly tudományok felé haladásra.

Komoly, tudományos törekvés az egyedüli eszköz csak, melynek segítségével lehet jelentékeny nemzeti haladást tennünk.

Azonban, hogy ifjaink oly nagy számmal seregelenek a szépirodalom zászlója alá, míg a komoly tudományokkal foglalkozók csekély száma egyre küzd, a nélkül, hogy lárasztó munkájokban segítő nyernének, — e hiba talán azzal volna menthető, hogy ifjaink az irodalom által is támogattnak e könnyelmű foglalkozásukban, a minthogy ezt először van alkalmunk tapasztalni, a hűségöt gyöngéden legyezgető, s így a rosztat még inkább elősegítő szépirodalom által. Mert az hihetetlen, hogy a szépre és jóra fogékony ifju kebel a rütnak és rosznak hódoljon, — ha nincs, aki hibáját palástolja.

Lehetetlen e helyen szavait nem használnom egyik jeles hazai írónak, ki mély belátsági itéletével következő törvények közé zárja az irodalom feladatát:

„Irodalmunk feladata: a szolgálkússégre aljasító fényűzés ellen is váltig harcolni. — A divat sok egyenes utat görbévé tesz, sok lelket áruba bocsát.”

„Irodalmunk feladata: minden korcsosító metelytől tisztogatni a nemzeti érzelmeket, s azt önvalódiságának ismét visszaadni.”

„Irodalmunk feladata: a jövőre való üdvös behatás végett igazán czéltudatos szellemvezéreket képezni, kik a tudományok, művészet s társadalom terén hűen tolmácsolják a nemzetképző tanokat.”

„Irodalmunk e szerint a nemzeti férfias öntudat oly súlyos köteleességeket jelöl ki, hogy azok teljesítése végett értelmi és erkölcsi erejének, minél magasabbra hatványozása szükséges. Távol tehát attól, hogy feladatát könnyűnek vélje, az e nagy felelősségű pályára vállalkozó; sőt már a feléje lelkendező ifju is mélyen át legyen hatva e cél magasztosságának benső érzetétől.”

Igen, ifjak! nagyfontosságú szavak ezek, mik megérdemlik, hogy eltörülhetlenül szivetekbe legyenek véve, és hogy szent köteleességtől ismerjétek az általok kijelölt irányt övetését; mert csak így várhat töletek szülőanyátok — a haza, irodalmában felvirágzást és messze kiható életet; ti pedig csak e törvény követése mellett válhattok igazi apostolává az irodalomnak. — Bontakozzatok már ki egyszer a sötétség homályából, hogy megálta a szép és jó világnál azon könnyelműség eredményét, melyet irodalmunkban okozni elég tudatlanok valátok, e baj oroslására czélzó intézkedéseket követni végre képesek legyetek. — Ne játszatok irodalmunkkal könnyelműen, mint a gyermek szokott czipra játékaival — míg el nem török; — mert emlékeztetek rám, egyik nap a másik után fut; a mit most elmulasztottatok, azt a jövő

ki nem pótolhatja; késő öregségekben fogjátok látni a roppant úrt, mely gondatlanságtok miatt támadt utánatok, akkor már édes örömmel tennétek mindent, de késő, a vén fát nem lehet többé úgy hajlítani, mint az ifju csemetét. Oltásotok ki szivetekből a feltűnni vágyás tüzet, de úgy, hogy abból utódaitok ne örökölhessenek; nehézznek látszanék ugyan nektek e csalóka fénytől megválni, de az áldozat annál megasztosabb, minél nagyobb önmegtágadásba kerül.

(Folytatása következik.)

Kassai heti szemle.

III.

Mindenütt vidám arcot látni, a tréfás és bohó jelenetek még folyton váltakoznak, zene és mulatók zaja hangzik mindenütt. A felületes szemlélő azt hinné, hogy elfogyott a gond, el a bu, és boldog minden ember, — és mégis, ha a fatyolt fellebbentjük, észre kell vennünk, hogy ezen látszó vidorság sem általános, hogy az örömpohárba egy-egy csep üröm is vegyül, minek következménye az, hogy az emberek közül e vig napokban is „egyik nevet, másik sir”; igazolja ezt a mindennapi tapasztalás.

Míg a táncztermekben a zene hangzik, az alatt sokak fölött megkondul a lélekharang, elzengi a haldokló hattyudalát, s fülebe zugja a mulatóknak eme intő nagy mondatot: „memento mori.”

Míg a drága külföld pezsgőre fecséreljük el forintjainkat, az alatt egész családok száraz kenyérhéján rágódnak, s a nyomor facsarta könyük keserű savával izesítik azt.

Míg a külföld selyem gyártmányaiért százakat szórunk el, az alatt honi kelméinket a moly emészti fel.

Míg a hegedű forintokkal telik, az alatt a szegények ládája üresen kong.

Míg a farsang bálványja emészti kincseinket, az alatt jótékony vagy hazafias czélra nem adakozik senki.

E pontnál kissé megállapodva, jut eszünkbe székesegyházunk legközelebb történet kijavításának ösmeretéről a „F e l v i d é k”-ben megjelent érdekes közlés, melyben a közlő azon óhaját nyilvánítja, vajha Kassa lelkes fiai és leányai a tettek terén mindig tanúsított áldozatkészsége ez érdemben is nyilvánulna. Ezen óhajtáshoz mi is csatlakozunk. Azonban úgy látszik, ez óhajítás valószínűségének napja még meg nem érkezett. Ön magával foglalkozik mindenki, szellemi ügyekkel törődni nem ér rá senki.

De majd elmúlnak e napok, a szív s az ész ujra helyére száll, mert közel már a nap, melyben újra Istennéhez tér a lélek, midőn mindenki figyelmeztetni fog arra: „pulvis es, et in pulverem revertetur.”

Ily gondtalan életzajában eredményekre számításunk nem lehet, a tetterő zisbbad, az akarat erőtlennül, s

Ezekután a tanácsurak jöttek. Természetes, hogy a kancellár sem maradhatott ki. De e néhány nap öszszé és roskataggyá tette a kevéssel az előtt erős férfút.

Ott jött a felfordított gyászlobogó s a fejedelmi jelvények: korona, kard, fejedelmi pálcza, a rokonok; s főuraktól vitt koronás koporsó s a harcosok, főúri nők és nép tenger sokasága, melynek bánta itt ott hallható zokogásban tört ki.

A gyász zene, a hosszas halotti beszédek, melyeket Alvinczi Péter és Tököli Sebestyén uram tartottak, elhangzott; a nép széteszlott; a fejedelmi halott a halott kamrába helyezteték, míg majd Homonnai Bálint uram, a fejedelemtől kijelölt utód, végnyugalmára Erdélybe szállítaná.

Az egyház üres lón. A koporsó fegyveres ö: ein kívül csak két személy maradt ott; a hü szolgál: Péter, kivel a balsors urát túléleté s egy sűrűen lefátyolozott nő, ki hosszan és nesztelenül térdelt ott, a ravatal előtti hideg kövezeten, míg a nap utolsó sugarai is elhaltak a magas góthablakok homályos és zúzmorás üveg tábláin.

Ekkor felkelt s némán intett az agg huszárnak, ki szótlanul követé lépteit, melyek a fejedelmi udvar-felé vezettek.

Itt már együtt ült a fejedelmi tanács, midőn a gyászos nő, az örök tiltakozása daczára a terembe lépett s sűrű fátyolát a meglepett urak előtt felvetette.

A Varkocs Margit bántudútt vonásai tüntek ki az alól.

— Csodálkozva tekintetek reám urak s kérdezni látszotok, miként meri egy nő a haza ügyében tett szent munkátokat zavarni? . . De egy nagy fejedelem emléke megérdemli, a jövődönék szánt pillanatokból egyetlen a multnak szentelni. . .

Mindenesetre, mindenesetre! — mondja az elnökölő Homonnai, ki Margitot s annak viszonyát a fejedelemhez ismerte.

— Csak egy kérdést teszek urak; a többi bölcsességetekre bízom. . . Mit érdemel az a férfi, ki barátság színe alatt már kora ifjúságában szegény fejedelmünk szívéhez lopóznán, annak egész életét boldogtalaná, örömtelenné tette; ki áruló titkos kézzel szétlépte azon viszonyt, mely keblére boldogságot fogott volna árasztani? . . Ki a harcmezőn meglopva barátja bizalmát, ellenséges kéz által akarát elveszteni s végre ki mind-ezek koronájával a még teljes erőben lévő férfiú életét apró adagokban adott méreggel ölte el? . .

E kérdésnek oly nagy hatása volt, hogy az urak — az egy Kátain kívül, ki öszeroskadva feküdt székében — felkeltek helyeikről s rémülten tekintettek az iszonyúságok mondójára.

— A szegény nőt a fájdalom megzavarta — mondja lassu hangon Homonnai.

— Józán és ép észszel tettem fel kérdésemet és minden szavamat betudom bizonyítani! — mond Margit a mellette álló Péternek utalva. Még meg van a kedvencz gyümölcs maradéka, melyet a hü barát nyújtott fejedelmi barátjának, ki őt a porból, maga után első rangra emelte.

Minden szem Kátaira fordult, ki eszméletlenül hátrahullott fövel feküdt székében.

— Ez mindent megfejtett.

— Halált! Százszoros ezerszeres halált! — kiálták az urak tompa hangon,

— Ott fekszik a nyomorult! Tekintetek reá. — Bűnének tudata öszeroskasztá a gazt. Itéljetez ti s itéljen az Isten felette!

A nő megfordult és eltűnt.

Kátai a börtönben tért magához. Egy szem az általa küldözgetett gyümölcsből elég volt egy ebet másnap reggel megölni.

TÁRCSA.

A kassai nagy napok.

Történeti beszély

P. Szathmáry Károlytól.

(Vége.)

VI.

A temetés.

Az Erzsébet-egyház öreg harangjai megkondultak s a szomorú hangokat egyik város egyik helység a másikkal adta át.

Kassán senki sem kérdezte, hogy ki a halott? Mindenki érezte azt, mintha saját keblében kondult volna meg. . . Egy ország zokogása volt ez; melyet egy nemzet jajkiáltása követelt.

A szabadságot kivivott kézből kihullva a kard s ki lesz, ki azt úgy bírja hordozni, mint ő? . .

E kérdésre nem mert és nem tudott felelni senki. Nagy fényre nagy sötétség szokott következni.

Meghatóbb, szomorúbb temetést nem látott Kassa. A földtér volt az egész város és egész vidék.

Elől az egyháziak, lelkészek, énekes diákok mentek szomorú gyászdalokat énekelve, ezeket a megyék és városok követéinek hosszú sora követte; majd három fejedelmileg felszerelt s három gyászos paripa a két ország és fejedelem czimerével, — jeleivel a közös vesztéségnk s a sors szeszélyes játékának, mely a névtelen ifjut az ország első fejedelmévé és szabadsághősévé emelte, hogy öszzetörje, mint sas, mely ragadmányát felragadja, hogy magasabbról ejtse le.

vállalatok kiviteli erő hiányában már keletkezésükkor eredménytelenül szállnak sirba. Így történt talán, hogy a farsang szülte „Felső-magyarországi kertész-egylet” eszméjét farsang temette el. Hiába reméljük egykoron fellelődni az ígért paradicsomot, hiába kiáltjuk: „hol vagy Ádám?” — nem jelentkezik senki, ki az úgy mibenlétéről a közönséghez szólana.

Színház és bál foglalkodtat mindenkit, színházi tervekkel és bál előkészületekkel foglalkozik mindenki, ezekkel telvék lapjaink is. Maradjunk hát mi is é téren.

Érintve volt, hogy a jövő szini idényre — kedvezőbb időnkig — városunkban az operai előadások megszüntetnek. Mint értesülünk, a színházi bizottmányuk ezen igen fontos, nemzeti szinügyünkre döntő befolyással lévő igen üdvös, és a kitűzött célra vezető határozatát városunk hatósága is helyben hagyta.

A szinügyről lévén szó, érintetlenül nem hagyhatjuk a „Felvidék”-ben a „Magyar szinészet állandósítása, s lehető felvirágzása érdekében” közölt érdekes, jelentékeny és közfigyelemre méltó cikksorozatát, mely különösen a vidéki szinészet jelenlegi abnormis és zilált állapotáról értekezvén, egy uttal irányt és eszközt jelöl, mi módon lehetne a bajokat orvosolni és végképen elhárítani. Valóban kívánatos volna, hogy a nemes indítvány minden hazafias kebelben viszhangra találjon, s mindazok, kik a kedvező sors által a haza ügyeihez érdemileg szólanı hivatják, azt felkarolnák, s annak idejében érvényesítsék.

Eszmelánczolatnál fogva, még egy megjegyzésünk van, mely a szinügyről szólva, magát az irodalmat illeti. Értjük azon levelet, mely a „Felvidék” 4-ik számában a „Szinházban” czim alatt V . . . . . yhez intézve volt. E levél kedélyes írója nagyon ifju, vagy igen aggkoru. Tekintve élezes irmodorát, ifjut, és tekintve a tömörked idégenszavak idézeteit, az elavult tanok nyugalmazott tanárát ismertük fel benne. Mi figyelemmel olvasva el mindent, e levélben nem több mint 31 idegen szót fedeztünk fel. Szomorú dolog volna, ha anyai nyelvünkön magyar szavakban gondolatainkat nemzeti nyelvünk eme fejlődött korában kifejezni képesek nem lennének. Ugy látszik, a levélíró ezel — hogy modora szerint mi is idegen szót használunk — csupán egy farsangi juxot akart csinálni, midőn egy közérdeklő lap hasábját — talán épen csak egyesek által értett, és egyesekre czélzó „mókus a kandallóban” féle helyi eszmékkel — betöltötte, szem elöl tévesztve a „Felvidék” magas és közérdekű hivatását.

Ily közlemények csak a „Felvidék” eddigi hiteltel rontanak, és közérdekűségét veszélyeztetnék. A nyilvánosság terére lépett írónak sem hátra menni, sem megállapodni nem szabad, annak mindig a közjót szem előtt tartva, előre kell törnie a tökély legfensőbb fokáig.

A hír hamar elterjedt s egész várost lázas hangulatba ejté. Az igazságos bosszu érzete kelt fel minden kebelben. A kancellár vallomásától várta mindenki a megoldást. Egész városban kevés ember aludta át az éjét. —

Azon keskeny sátorok egyikén, melyek a főtérről befutva kapuként áthajló ívek alatt vonulnak a melék utcák felé, két sötét alakot láttunk haladni. Sietve mennek egymás mellett; arcok mint testők fekete posztólól takarva.

— Egy perc sincs vesztetni való, mond az egyik latinul — ha Kátait feleletre vonják, el vagyunk veszve!

— A terv jó, — mond a másik ugyan oly nyelven. Lehetetlen, hogy ne sikerüljön. A kedélyek úgy is fel vannak izgatva s mi természetesebb, mintha a kedvező hajdúság épen nem várhatja el a törvény lassu folyását? Itt nem kell kimélnünk semmit. A kancellár a reggelt nem élheti túl. Én jobbra térek, te menj a déli részre; ezen utcákon vannak mindnyájan beszállásolva.

A két sötét alak gonosz szellemként tűnt el az éj sötétében.

Másnap reggel a hajdúk vitézlő fejedelmök gyilkosát Kátay Mihályt kivonszolták börtönéből s mielőtt az urak meggátolhatták volna, — összeapriták.

Mi lett a szegény Margitból?

Melyitek kérdi mivé lesz, hova lesz a katang, melyet a vihar felkapott s fagyos hideg éjszakában, tovább sodor az avar pusztaságon?

Szóljunk végre a legközelebb tartott lövés-egyleti tánczvizgalomról, hol a kedélyesség, szivélyesség, fesztelenség kiszorítá a káros fényűzést, a rangkülönbség nem látszott, az egyenlőség boldogító szelleme fokozta a mulatság élvezet, ur és szegény egyenlő pohárból itta a „lövés-egyleti bort”, azért, kit legjobban szeret.

A rendezők közül különösen kiemelendő Ellinger János és Schalkház Lipót urak, az első a díszítmények valódi vadászás modorban lett kiállításáért, az utóbbi pedig azért, mert „Bakatorer” helyett, adott vadásznak illő becsületes bort, jó kiszolgálást és ételt. Ezt máskor is elvárjuk. —

Zemplénből.

Bodrogköz, febr. 7.

A tiszta-szabályozási költségek elviselhetlenségéről téve említést jan. 17-iki tudósításomban — egyéni véleményemet kimondván, a költségesen készített töltésekre nézve, miszerint e töltések elégtelenek lesznek, csak egy középszerű árvíznek korlátok közti tartására. — Sim! hogy: állításom nem egészen légből kapott volt, s hogy ez több volt sejtülemlél: a következés s a rakoncátlan Tisza árja csak hamar — bár fájdalom! — megmutatá. —

A tiszai töltések febr. 1. 2. 3-án több helyen az ár rohamával megvívni képesek nem valának — kiszakadtak. Szabolcs megyének tiszta-melléki vidéke, csak nem egészen vízben van. Tuzsér, Komoró, Győröcske sat. lakosai nagybárra hajlékaikból kiszorítvák.

A Bodrogközön pedig Czigándnál és Ricsénél a megromlott töltéseken koresztli eszcapván az ár — a Bodrogköz alsó részét az ugynevezett rétséget — egészen elborítá. —

A kár már eddig is nagy lehet, onnan következettük, hogy: az agárdi lakosok, ajtókat, ablak kereteket fogtak ki a Tisza árából — azután meg az árviztől menekvő Tuzsériak jajeszékletéi. — melyek a Tisza inneni oldalán fekvő Agárd község határába be hallatszának, — elég szomoruan hirdetik a rombolás nagyságát, s a károk sokaságát.

A töltés csináltató választmányi tisztviselők a járási szolgabíróval, a szükséges erélyes intézkedéseket megtevék — nagy gyorsasággal szedettek a községekben nagy mennyiségű zsákokat, melyeket megtöltve homokkal, a helyszínére vitették, — hogy ez intézkedésnek volt e valami sikere nem tudom — am yit azonban tudok, hogy ha a febr. 4-én éjjel támadt kemény idő — mely úgy látszik tartós is lesz — gátot nem vet az ár sebes rohamának — itt — nem csak a tiszamelléki helységek, de talán az egész Bodrogköz vízben uszik már eddig.

E kebel-rázó esetről tudósítva e becses lap közönségét — egy másik szerencsétlenséget sem hagyhatok említetlenül, mely eset minthogy könyelműségből eredt, mások tanuságául, méltó hogy feljegyeztessék, ugyanis, febr. 1. három agárdi nemes közember a határban, egy az árviz által körül folyt szigetre vadászni mentek, — s nem elégedve meg a már elejtett 12 darab nyúllal

Visszaemlékezés Tausig Károly második hangversenyére.

I.

Tausig ur második hangversenye igen élvezetes, de mondhatom, némely tekintetben szükséges is volt; — szükséges volt, t. i. hogy azon kis árnyékok, melyek első fellépése után játékmódorát illetőleg magunkkal vívünk, ha nem is tökéletesen, de legnagyobb részt eloszlassa.

T. ur játéka, t. i. a színházban adott első estélyi alkalmával, bár nemességben és tökélyben ugyanaz mint ma, — megvallom, bizonyos fokig hidegnek tűnt fel.

Lehet, hogy a választott program ezen tényre szintén befolyást gyakorolt, de tagadhatlan, hogy az észlelő modor, a methodus az egyént szinügy mint az előadást tulnyomóbban lengette át, mint azt óhajtottuk volna.

Ezen vizhítás a második inkább zártkörűnek mondható hangversenyben telemesen enyhült; — művész, mint közönség közelebb egymáshoz, mindkettő nyugodt aziránt, hogy kölcsönös értelemre talál, a fesztelenebb, honosb, barátságosabb külzelet, az egész estély magányiabb jelleme; mindez oda járult, hogy T. maga s játéka majdnem mondhatni felmelegedett, hogy az szinezetesb, bensőbb volt, hogy darabjait ugymondva több velezérettel követé, mint amaz alkalommal.

Az eredmény természetesen csakis fokozhatta élvét és érdekét játékanak, és T. művészi irányát újabb babérral gazdagítá.

S valóban, midőn az elismerés teljes mértékét fejezzük ki hangversenyző felett, a technicus virtuositás foka, mely netán játékát szinte rendkívülinek bélyegezheti — ezen elismerésnek sokkal kisebb indokát képezi.

Ki végre életét egynemű foglalkozásnak szenteli, legyen az most művészet, vagy az emberi működés bármely tere, az annak technikai nehézségeit okvetlen elsajátítandja is — ez olyasmi, mi az előkérdéseken kívül áll, s ott az annál, ki a világ szinpadára lép fel, kérdés tárgya nem is lehet.

Mi azonban nem minden virtuoz tulajdona, mihez a külzeletes rutin elsajátítása, a kulcsot még épenséggel nem adja: mihez egyéniség kell — kedély, nemes érzü-

— a töltés felügyelő bódéjában tartott délutáni falatozás után — a hol képzelem hogy a pálinka is, nem kis mértékben szerepelhetett — nem hogy haza-fele igyekeztek volna — hanem késő estig folytatták a védtelen nyulak elleni hadjáratukat, — s midőn már beesteledett — a töltés felügyelő fiát, magukkal vivén csolnok hajónak — a sebes árnak ereszkedtek; — itt hogy mi történt velök s miként veszték el az ár hullámai közt, — erről senkinek sincs biztos tudomása; — mert mikorára a töltés felügyelő — aki hallá a segedelemért kiáltozók rémes jajeszékletéit — lélektelenül a bódéból a helyszíne rohant — mind a négyen menthetetlenül vesze valának — csolnokostól a jég torlaszok alá merültek. —

A szerencsétlenek közt hárman családtyák vóltak — kik után — most 12 árva s három övegy mély gyzásos könyeket hullatnak. — y l—e.

Ujdonságok.

* A kassai színházi-bizottmány azon üdvös határozatát, mely szerint jövő szinidénytől kezdve színházunknál az opera mellőzetni fog, hogy e helyett jó dráma-, népszinmü- és operett-társulatot tarthassunk, Kassa város kül- és beltenácsa, mint várni lehetett, folyó hó 9-én tartott közgyűlésében egyhangulag magáévá tette, s megerősítette.

* A Kassán engedélyezett negyedik gyógy-szertár felállítási jogát, ugyanezen közgyűlés határozatánál fogva Wandraček K. nyerte el.

* A színház igazgatósága ismét gondoskodott, hogy a jövő bérletben is ujdonsággal kedveskedjék a színházi közönségnek. — Klisnik, a nevezetes majom-utánzó, még e bérletfolyam alatt megérkezik.

* A lövés-egyleti bál egyike volt a legkedélyesebbeknek. A társalgásban egyetértés, fesztelenség és rend, az öltözetekben pedig egyszerűség és izlés uralkodott.

* Az unghmegye gazdasági egyesület Unghvár távirati összeköttetését Kassával felsőbb helyen kérvényezni fogja.

* Szepsiből írja r. levelezőnk: Városunktól alig 4-5 puskalövés távolságra f. hó 7-én reggel egy szegény Bihalko névezetű csizmadia megfagyva találtatott. A megfagyott családapa volt. Másnap eltemetett. — F hó 19-én fog megtartani a helybeli h. h. eladósodott egyház javára adandó tánczvizgalom, s reméljük jó sikerrel.

* Az Unghvárott alakuló orosz olvasó-egylet, „beszede” nevet nyert. Elnöke — mint írják — Nehrebeczky György megyei főjegyző, ki a mult évben „Közérdekek csarnoka” czimú magyar lapot akart szerkeszteni. Ezen beszédéről unghvári t. levelezőinktől alapos és körülményes jelentést kérünk.

— S. - a. - Ujhelyben Weisz Mór könyvárus és a „Z. Híradó” tulajdonosa engedélyt kapott nyomdát állíthatni.

* Zemplénből a Bodrogközről írják nekünk, hogy az árviz a tiszai töltéseket f. hó első napjaiban több helyeken kiszakította; minek következtében a Bodrogköz és Szabolcs megyének tiszamelléki vidékén a viz nagy pusztításokat tesz. — A fennebbi bodrogközi levél körülményesen szól az ottani veszedelemlről.

let, az izlés, a felfogás, a művészi alakok tisztasága, az a modest és mindenkor nemes előadás, melynek meglétét becsüljük T. urban mindenek felett nagyra, mert ez sajnos a bölcsesség azon köve, mely előtt annyi különben nagyra hivatott talentum szenved hajótörést, — mert a művészet bármely tere látszólagos korlátlan reppenése mellett az önmegtágadás, az önmérséklet igényeit hozza elénk, de ennek szerényebb borostyánai után, ilten a hiúság, ottan a természettől csekély izlés, vagy a kor előtérbe állított igényei nem engedik nyulni a válságos uton állott művészt, és az sajnos a nagy csoport számát szaporítja ujabban egygyel.

T. ur játékaról a virtuositás soha egy percze sem lépett előtérbe — de igen is uralt mindent az átlátszó tisztaság, a gyöngéd, s mellette mégis mindig élesen preciszírozott előadás, a compositio át, meg átnemesült felfogása — oly mértékig, minőben azt talán eddigéle élvezhetni nem is volt alkalmunk, — és ez szülé azt, hogy a feladat sokszor óriási nehézségeinek oly könnyűded, majdnem mondhatván titkolt, legyőzése magára sem vonható figyelmünket, mert a játék nemessége ezeken még tul emelkedett.

As első darab Schumann egyik andantéja volt, melyet a hangversenyző nevével két zongorán adott elő.

Az előadás a hangverseny későbbi négykezű darabját kétségen kívül felülmutta, és finom szinezésben, kölcsönösségben, rendkívüli rhytmicus öszhangzatban egyenesen oly fokát képviselé a művészi áthatásnak, minőt csak két, a hivatás terén oly közel rokon egyéniség, de még mellé teszem, bizonyos, majdnem véletlenségig szerencsésen sikerült előadás képes teremteni.

Legyen ezen szavakban bár gyengén tolmácsolva azon érdem is, mely a tisztelt versenyző asszonyságot illeti, ki mint szeretetre méltó nő, szivesen elfogadja azon nézetünket, hogy férjével játszva tünt föl előttünk legszébb művészi szinezetben, s hogy mi egy nő és férfu. de különösen mi az ő és férje játéka között fokozat léteznek, azt nem mint elérhetlen talán, de mint buzdó előmenetelre mindig érdemes czéllt, naponta kisebbre vonni van hivatva.

A második darab Händelnek fugato alakban tartott négy kisebb compositioja volt.

* Tolcsván f. hó 25-én az odaváló katolikus iskola javára táncszünetet tartanak.

* S. - a. - Ujhelyben f. hó 1-én egy dajkát, ki egy ottani mesterembertől volt szolgálatban, rajta kaptak, midőn a rábizott csecsemőnek vitriolt adott be, hogy így a síró-rívó gyermektől megszabaduljon. Gyors orvosi segély által azonban a gyermek mentve lön.

-- (Nevezetes újdonság!) Ungvárott egy közbecsülésben álló apa Riezkó Lőrincz ügyvéd úr halatlan ternót csinált; a számok körülbelül 16, 17^{1/2}, 19. Furesa számok ugy-e? No de ezt nem is a lutriába szokták tenni, hanem mikor az embernek három ilyen évű viruló leánya van és aztán eljövén a nősülésnek kora, és jön a három szép leányért három derék férfiú, akik mostanság sem rettegnek egy kis papucskormánytól, és egy füst alatt három lakodalmat ülnek. Még egy ilyen ternót R. úrnak néhány év múlva s aztán elmondhatja, hogy ő volt az a szerencséli, aki életében sexternót csinált. (Gratulál a szerk.)

Iskolai értesítő. A kassai kir. főreál tanodában az I. félévi nyilvános vizsgálatok február 11-én kezdődnek, és a vasárnapokat kivéve 25-ig szakadatlanul folytattnak. A t. cz. szülők vagy azok helyetteseik és a tanügy egyéb barátai ezen vizsgálatok meglátogatására tisztelettel meghívotnak. — A bejegyzett magántanulók a félévi szünnapok alatt fognak megvizsgáltatni. — A második félév márczius 3-án veendi kezdetét. — Az igazgatóság.

Kisfaludy-társaság.

Arany János úr igazgatói hivataláról lemondván, a Kisfaludy-társaság az igazgatással alulirt titkárát bízta meg. Folkéretnek ennél fogva a Kisfaludy-társaság pártolói, hogy évi díjait, a hazai írók, hogy munkáikat, s általában mindazok, kik a Kisfaludy-társasággal érintkezni óhajtanak, hogy közleményeiket ezentul

alulirothoz sziveskedjenek intézni. — Pesten, február 7-én 1865.

Greguss Ágost titkár,
mint helyettes igazgató.
(Al-Dunator 22. sz.)

— A Kisfaludy társaság febr. 6-án mint dicső emlékeztető Kisfaludy Károly költőnk születése évnapján, tartá meg szokott közgyűlését a muzeum dísztermében. Az elnök b. Eötvös József a közgyűlést megnyitván, emelkedett eszmékkel és megható szavakba foglalt beszédben tolmácsolá fájalmát azon veszteségek felett, melyeket a Kisfaludy társaság de vele az egész haza is a lefolyt évben szenvedett. Ezután Greguss Ágost titkár adá elő jelentését a múlt évi munkálkodásról, mely után majd Tóth Lőrincz tartá emlékbeszédét, Fáy András veterán írónk felett, majd pedig Dobsa Lajos olvasá fel „Aba Sámuel” című tragoediája első felvonását. Ezt ismét emlékbeszéd követte Kazinczy Gábor felett Lévy Józseftől — míg végre Tóth Kálmán segédtitkár jelentése következett a múlt évi pályázatokról. E jelentésből kitűnik, hogy a beküldött 29 elegia között egyet sem találtak olyat, mely a pályajutalomra érdemes lett volna. A ballada elméletére beérkezett pályaművek között pedig kettő elvettétvén, jutalomra és kiadásra az V. számú érdemesítették. Az elnök felbontván a jelígs levelkét e mű szerzőjeül Greguss Ágostot hirdeté ki.

Színház.

— Csütörtökön február 9-én Szabó Pepi k. a. utolsó vendégjátékát adott: „Tündérfátyol”, regényes tündérvígjáték dalok- és tánczokkal 3 felv. — Az ily bucsuelőadásért nem nagy köszönettel tartozhatunk Szabó Pepi kisasszonynak; ha mégis valami kitűnő szerepe lett volna ezen silány vasárnap komédiában, akkor érthető lett volna a választás, — de így azt kell hinnünk, hogy maga helyett Balázs Ilkát akarta játszani, a ki Celia szerepének teljes sikerrel meg is

felelt, azonban sem az ő, sem a Krasznay (Albert) szabályos játéka, de még a Szabó (Muff Ádám) pártatlan humora sem volt képes, a közönséget felvillanyozni; ez utóbbinak annyit mégis köszönhetünk, hogy szundikálni nem engedett. — Malossi szépen tánczolt. Az előadás eléggé sikerült, s a színház egészen megtelt, s éppen azért sajnáljuk, hogy Szabó Pepi kisasszony valami érdekesebb s jobb darabban nem bucsuzott el azon színházi közönségtől, mely őt oly szivesen látta.

— Pénteken február 10-én „Korona és vérpada”, szomorujáték 5 felv. írta Dumas, ford. Jakab István. — A Rónai-pár és Krasznai kitűnően játszottak. Az előadás teljesen sikerült. — Közönség a rendkívüli hideg idő miatt csekély számmal jelent meg.

— Szombaton február 11-én Megyesy Nándor karnagy jutalmát: „Jolán vagy a fekete sereg” eredeti nagy opera 3 szakaszban.

GAZDASÁG és ÜZLET.

Kassa, február 11-én. Időjárásunk egy hét óta egészen télire változott. Rendkívüli hideg szelek járnak; ma havazás forgó széllel; kegyetlen hideg; az utcákön járnai alig lehet. — A heti vásáron ugy szőlő-ván semmi sincs.

Tokaj, február 8-án. A piaci árak következőleg voltak feljegyezve: Buza köblönként 5 frt. 80—60 kr. Rozs 2 frt. 90 kr.—3 frt. — Árpa 2 frt. 30—40 kr. — Burgonya 1 frt. 42—46 kr. — Marhahus fontja 12 kr. Az idő megváltozott, három nap óta fagyás van, ami az árvíz rohamának a b o d r o g k ö z t ő l g á t o t v e t h e t .

Gálszécs, február 9-én. Folyó hó 4-én zivataros hideg idő állott be, és tartott 8-ig, ma szép napunk van, lágy idő. Az élet ára köblönként: Buza 5 frt. — Rozs 3 frt. — Árpa 2 frt. 50 kr. — Zab 1 frt 50 kr. — Tengeri 2 frt. 80 kr. — Burgonya 1 frt. 80 kr. — Paszuly 6 frt. 40 kr. — Lenese 6 frt. 80 kr. — Kása 6 frt. 40 kr. — Szesz iteczként 17 kr. — Vaj 40 kr. — Marhahus fontja 11 kr.

Hivatalos értesítő.

156. sz.

A b a u j m e g y e t ö r v é n y s z é k e által ezennel közhírré tétetik, hogy 1864-ik évi 2114. sz. a. köröztetett 1865-ik évi márczius 3-ára kitűzött 2-ik árverési határidő gróf Hardenberg Oszkár szakalyi birtoka iránt közbenjött hivatalos akadályok miatt felfüggesztetett, és hogy azon második határidőnek kitűzése annak idejében újból fog köztudomásra hozatni.

Abaujmegye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság Kassán 1865-ik évi február hó 4-én.

Márfly Károly,
alelnök.

Hirdetmény.

20-ik szám.

A kassai műmalmi részvényesek közgyűlésének f. év január hó 19-ik napján kelt határozata folytán a múlt 1864-ik üzleti évben megtakarított társulati tiszta jövedelemnek felosztása elhatározva lévén, ugyan ennek határnapja az alólirt választmány által e f. év február hó 15-ik és következő napjain megállapított; — felhívotnak tehát a t. cz. részvényesek, miszerint ezen határnapon a részvényeik után eső osztalékot az illető szelvények általadása mellett a műalmi igazgatóság irodájában vegyék fel.

Kelt Kassán az 1365-ik év január hó 28-ik napján tartott választmányi ülésből.

Árverési hirdetmény.

Péchy András kassai földbirtokos részére Alexy Lajos kassai puskaművestől bírólilag lefoglalt 2 darab golyóra való löfegyver, és 1 pár damask csövű pisztoly f. év február hó 13-án délutáni 3 órakor fog a végrehajtást szenvedőnek harangutcai lakásán a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett nyilvános árverés útján eladatni.

Kassán 1865-ik év február hó 6-án.

Tomka Mór m. k.
törv. főjegyző mint kiküldött végrehajtó.

Pályázat.

8970.

Orzovenszka Büttner Emma kassai leánynövelde-tulajdonosnő az évenkénti jótékony adományok helyett évenként 4 árva leánynak növeldejében leendő ingyen taníttatására

ajánkozott. — Ennek folytán a t. cz. gyám urak ezennel felhívotnak, hogy a szegény árváknak a jótéteménybeni részesítése végett folyamodványokat f. é. február hó 20-ig e város tanácsánál beadják.

Kelt Kassán az 1864-iki december hó 30-án tartott tanácsülésből.

Árverési hirdetmény.

24. t. k. sz.

Kassa szabad kir. város törvényszéke, mint telekkönyvi hatóságnak f. é. január hó 17-én 24-ik szám alatt kelt végzése következtében ezennel közhírré tétetik, miszerint Lepage Emilnek 1067 frt. 67^{1/2} kr. és járuléka iránti végrehajtási ügyben Alexy Lajos, kassai puskaműves fele részben tulajdonához tartozó, 533 ö. r. és 321. h. r. számok alatti háznak második becsáron alóli árverezési határnapul f. 1865-ik évi márczius hó 16-ik napjának d. e. 10 órája a városi telekkönyvi hivatal helyiségében kitűzetik.

Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Kassán 1865-ik évi január hó 31-én.

Klestinszky László,
törvénykezési tanácsnok, mint kiküld. végrehajtó bíró.

Magán hirdetések.

Hirdetmény.

Néhai özvegy Hoffman Theresia asszony hagyatékához tartozó, a kassai határban fekvő következő dűlőkbeni szántóföldek u. m. Galgóczy dűlőbeni 5391-ik, Tábor dűlőbeni 5503-ik és Opáczka dűlőbeni 4830-ik helyrajzi számokkal jelettek e f. é. márczius hó 2-ik napján délutáni 3 órakor Spornovits József ügyvéd házában tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek fognak eladatni.

Juh-eladás.

A munkácsi és sz. - miklósi uradalmak, Munkáctól egy órányi távolságban fekvő nagy-lucskai majorjában 218 darab hizott anya és ürű selyembirkajuh, folyó évi február 11-én árverés útján fog eladatni.

Figyelmeztetés a szülőkhez!

A Krötzer Agoston tokaji gyógyszerész úr által föltalált magasztos és biztos hatású **Gillszta-Chokoládéra**, mely orvosok által megvizsgált, és mint

rendkívüli szer a giliszta elhajtására találtatott, az arra vonatkozó hatásos bizonyítványokkal ellátott szer egyedüli bizonmánya Kassán, **Werfer Károly** könyvnyomdai irodájában és könyvkereskedésében holis használati utasítással együtt darabja 20 ujkracjért kapható

Haszonbér.

A munkácsi-káptalan részéről köztudomásra juttatik, miszerint a Tapolczai-apátság iuradalomhoz tartozó következő tárgyak:

1. A miskolci határtól a Sajó mentében szomszédolt Jenke pusztá, mely áll 28^{1/2} hold szántó, 114 hold rét, és 150 hold erdőből, melynek csak legeltetése adathatik használatba, az ott lévő bellundus, füzessel egyetemben, f. év április 1-ső napjától számítva három évi haszonbérbe 700 o. é. frt. kiküldési ár megszabása mellett.

2. A tapolczai fürdő a hozzá tartozó épületekkel, italmérsi jog, s legelő

térrel egyetemben szintén három évi bértartamra, 1600 osztr. ért. frt. kiküldési ára mellett bérbe adandók.

A bérbeadás zárt ajánlatok mellett történik, melyben az ígért összeg 10 százalóra készpénzben mellékelendő, — a zárt ajánlatok nagyságos és főtiszt. Zombory János n. prépost urhoz címzendők Ungvárra ezen ajánlatok márczius 18-án a káptalan ülésében fognak felnyitattni, s a legtöbbet ígérőnek a megállapított feltételek mellett kiadatni.

Csak bérmentes levelek fogadhatnák el. A főtiszt. káptalan rendeletéből
Markos György,
egyházmegyei ügyvéd.

Dr. Glück áttette lakását a főutczára 3-dik sz. alatti Kollman-féle házba.

Biztosítási értesítés.

Alólirt országos főügynökség tisztelettel jelenti, hogy a **társaság főügynökségét Kassán**

t. Schönhofer Károly ur visszalépése folytán a f. hó 1-től

t. NOVELLY SÁNDOR

úrta Kassán ruházta által.

Kelt Pesten 1865-ik évi februárban.

Az adriai biztosító társaság

országos főügynöksége Pesten

Galgóczy. — Konn.

A fennebbi értesítésre hivatkozván, alólirt mint az 1838-ik óta fenálló **(Jelenleg 12 millió frot haladó biztosítéki tőkével rendelkező) adriai biztosító társaság** (Riunione Adriatica di Sicurtà) immár kinevezett ügynöke, tisztelettel ajánlkozik a t. közönségnek biztosítási feladmányok elfogadására a következő biztosítási ágakban:

a) **Tűzkárok ellen**, lak- és gazdasági épületek, gyárak, készletek baromálomány sat. biztosítását illetőleg.
b) **Szállítványokban szállítás közben eshető elemi károk ellen.**
c) **Jégkárok ellen.**
d) **Ember élet-biztosításra**, tőkék, nyugdíjak, életjáradékokra nézve, melyek a biztosítottak vagy életében vagy halála esetére fizettetnek, és pedig a társaság nyereségében részvétellel vagy a nélkül.

Gyermekek részére ellátási tőkék, melyek bizonyos előre kitűzött életkorban fizetendők.
Katonaváltási összegek sat. sat. biztosíthatók.

Tervrajzokkal, nyomtatványokkal, valamint mindenféle értesítésekkel legnagyobb készséggel szolgálók. Kassán, 1865. februárban.

Novelly Sándor,

az adriai biztosító társaság főügynöke Kassán.

Werfer Károly könyvnyomdaja Kassán.